

#ZeroWasteCities

Priča o Calatafimi Segesti

Sicilijanska općina Calatafimi Segesta možda je mala, ali pruža jedan od vodećih europskih primjera kako otočna općina može implementirati učinkovitu zero waste strategiju, a istovremeno se usredotočiti na poboljšanje života lokalne zajednice.

Unatoč visokoj razini turizma svake godine i gustom, povijesnom području u svom središtu, Calatafimi Segesta je ipak postigla stopu odvojenog prikupljanja od 85% i proizvela samo 88 kg ostatnog otpada po osobi u 2022. godini.

Općina je postigla ove impresivne rezultate kroz proces provedbe zero waste strategije u svojoj srži, s fokusom na prikupljanje materijala od vrata do vrata i davanje prioriteta prikupljanju organskih tvari, uz dodatne poticaje ponuđene stanovnicima koji kompostiraju kod kuće.

CALATAFIMI SEGESTA

Calatafimi Segesta je općina s nešto više od 6000 stanovnika unutar regije Trapani. Lokalno gospodarstvo temelji se uglavnom na poljoprivredi, dok njegova bogata povijest seže u prošlost

bivšim Arapima, Elimcima (drevnom narodu zapadne Sicilije) i rimskim vremenima pruža izvor redovitog, velikog prometa svake godine, osobito ljeti.

POVIJEST

Godine 2011. općinska uprava **Calatafimi Segeste donijela je općinsku rezoluciju u kojoj je istaknut 'Zero Waste Protocol'**, započinjući put održivosti u gospodarenju otpadom. Udruga Zero Waste iz Trapanija stupila je u kontakt s vijećnikom za okoliš, a nakon niza sastanaka, pa čak i putovanja u Capannori, prvu općinu Zero Waste u Italiji, uprava je htjela krenuti tim putem.

Nažalost, teritorij je tijekom godina bio središte interesa

za poduzetnike industrije termičke obrade otpada.

Bilo je nekoliko dugotrajnih otpora takvim inicijativama koje su predvodili građani i pokreti za zaštitu okoliša. Na primjer, 2014. godine, kada je predložena izgradnja prvog projekta plinifikacije na području od 120 hektara koje se nalazi u općini Calatafimi Segesta. Nakon otprilike četiri godine, zahvaljujući prikupljanju potpisa i mobilizaciji građana, projekt je blokiran.

Slika 1: Demonstracije protiv spalionice

KONTEKST

Godine 2003. tadašnji guverner Sicilije predložio je plan izgradnje četiriju spalionica na otoku, s idejom da bi se time riješio problem komunalnog krutog otpada koji se pojavio na otoku.

No, **projekt spalionice naišao je na oštro protivljenje udruga građana, ekoloških aktivista i drugih organizacija.** Glavna zabrinutost koju su iznijeli protivnici uključivala je moguće negativne učinke povećanog spaljivanja na ljudsko zdravlje i okoliš. Nadalje, građani su istaknuli činjenicu da bi se planom spriječila pojava dobre prakse za smanjenje stvaranja otpada, koja je tada bila usmjerena pretežno na povećanje recikliranja i kompostiranja prema direktivama Europske unije. Osim toga, postojala je zabrinutost oko transparentnosti i učinkovitosti postupka nabave za izgradnju postrojenja.

Zbog oštrog protesta i kontroverzi oko projekta, **četiri predložene spalionice nikada nisu izgrađene.** Odluka da se ne grade spalionice na Siciliji bila je pobjeda svih ekoloških aktivista i demonstracija važnosti aktivnog sudjelovanja u formuliranju politika zaštite okoliša.

Zbog oštrog protesta oko projekta i sudske istrage koja je uslijedila, četiri predložene spalionice su bile odbijene

nikada izgrađena. Odluka da se ne grade spalionice na Siciliji bila je pobjeda za sve ekološke aktiviste, a također i demonstracija važnosti aktivnog sudjelovanja u formuliranju politika zaštite okoliša.

Međutim, pitanje velike količine otpada na Siciliji ostalo je veliki izazov u godinama koje su uslijedile, uz promicanje različitih alternativnih rješenja i pokušaja rješavanja problema. Zapravo, prijetnja daljnjim spaljivanjem ili drugim projektima postrojenja za termičku obradu na Siciliji nije doživjela predaha tijekom godina. Na primjer, sadašnji guverner je talijanskoj vladi izrazio spremnost da dobije posebne ovlasti za izgradnju takvih postrojenja.

Naime, **nekoliko općina na Siciliji pokazalo je da usvajanje dobre prakse u gospodarenju otpadom može dovesti do pozitivnih rezultata,** pokazujući da postoje održivije alternative za rješavanje otpada osim jednostavnog spaljivanja. Jedan od najpozitivnijih primjera koji se može pronaći u cijeloj južноеuropskoj regiji je sicilijanska općina Calatafimi Segesta.

Njihova uspješna priča pokazuje da je uz stalne napore lokalnih samouprava, komunalnih tvrtki i što je najvažnije, lokalnih građana moguće postići značajne rezultate u pogledu odvojenog prikupljanja otpada, održivog gospodarenja otpadom i otvaranja radnih mjesta.

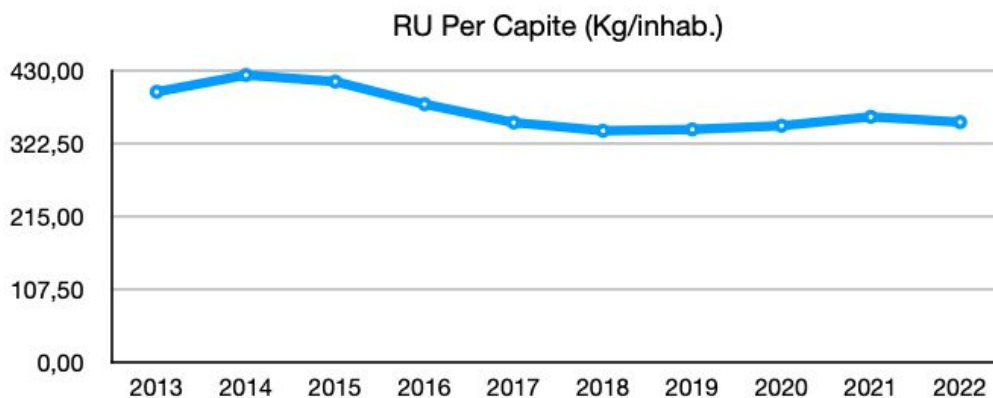
SUSTAV GOSPODARENJA OTPADOM

Usluga prikupljanja i odvoza otpada dodijeljena je tvrtki [AGESP](#).

Trendovi proizvodnje komunalnog otpada, općina Calatafimi-Segesta, godine 2013.-2022.

U 2022. godini prikupljeno je ukupno 2163.447 tona komunalnog otpada (odvojenog i nerazvrstanog). Kao što je prikazano na grafikonu, ukupna proizvodnja otpada u promatranom razdoblju, od 2013. do 2022. godine, posljednjih godina pokazuje pad. To bi moglo značiti poboljšanu praksu gospodarenja otpadom i povećanu ekološku svijest u lokalnoj zajednici.

Trendovi u proizvodnji komunalnog otpada po glavi stanovnika, godine 2013.-2022.

Podaci o ukupnoj proizvodnji komunalnog otpada po stanovniku tijekom godina pokazuju pad, uz blagi porast od 2020. do 2021. godine, sa 347,84 kg po stanovniku na 360,95 kg, bilježeći porast od 3,8 posto. U 2022. godini bilježi se blagi pad na 353,1 kg po stanovniku.

U općini Calatafimi-Segesta, usluga prikupljanja od vrata do vrata dostupna je svim kućanstvima i komercijalnim korisnicima unutar glavnog gradskog središta. Korisnici izvan centra dijelom su opskrbljeni uslugom od vrata do vrata, a ostali dio koristi uslugu ekološkog otoka (ukupno stotinjak korisnika).

Otpad koji se razvrstava uključuje različite kategorije, kao što su organski otpad, papir, staklo, plastika, pelene i pelene, gume, otpadna vozila, odjeća, WEEE (otpad od električne i elektroničke opreme), ulja i masti, lijekovi, baterije i akumulatori, drvo, metale, rezidbe i glomazne predmete. Općina također nudi sustav prikupljanja na poziv, gdje mještani mogu zatražiti posebno preuzimanje velikih, glomaznih predmeta, WEEE ili vrtnih ostataka (lišće, trava itd.) kada je to potrebno, bez dodatnih troškova.

Podaci o odvojenom prikupljanju od 2013. do 2023. godine*

Godina	Populacija	Odvojeno prikupljanje (tone)	Odvojeno prikupljanje (% ukupnog komunalnog otpada)	Odvojeno prikupljanje (Kg/stan.)
2013	6.808	1.157,86	42,77	170,07
2014	6.792	1.273,71	44,4	187,53
2015	6.712	1.224,71	44,2	182,46
2016	6.616	1.274,67	50,76	192,66
2017	6.537	1.296,27	56,26	198,3
2018	6.471	1.482,17	67,29	229,05
2019	6.376	1.448,34	66,34	227,15
2020	6.288	1.506,56	68,88	239,59
2021	6.196	1.667,61	74,69	269,14
2022	6.133	-	75,00	-
2023*	6.146	-	85,74	-

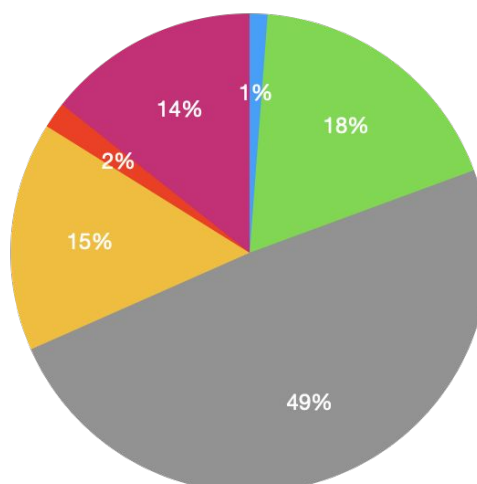
*prva polovica 2023

Odvojeno prikupljanje glavnih frakcija robe, 2013-2023 (u kilogramima)

Godina	krupni otpad	Ambalaža Papir i Karton	Organska frakcija (kuhinje, kantine i zeleni otpad)	Drvo	Metal	Plastična ambalaža	WEEE	Tekstil	Staklo
2013	-	86.500	1.058.380	2.750	160	-	-	4.980	-
2014	-	206.070	864.570	5.370	200	74.190	-	6.840	11.270
2015	-	257.790	735.610	5.160	-	93.410	610	480	11.990
2016	8.790	226.980	796.060	12.540	1920 godine	92.410	-	2.780	131.030
2017	7.680	240.360	752.620	6.880	1.930	110.630	13.045	13.550	148700
2018	11.110	285.990	805.270	12.160	1.800	168.010	8.470	8.960	179.300
2019	10.750	299.260	689.410	12.230	2.780	207.110	22.690	-	203.030
2020	10.390	283.420	785.100	9.860	3.530	206.000	25.740	1.400	179.600
2021	13.970	300.300	853.530	11.060	3.330	233.040	27.190	21.555	201.720
2022	18.290	275.820	742.920	16.110	4.803	234.900	26.920	24.300	217.660
2023	13.840	143.920	383.680	3.830	-	123.020	12.500	23.140	110.780

● Mixed Bulky waste ● Paper&Cardboard ● Organic fraction ● Plastic
● WEEE ● Glass

Odvojeno prikupljanje % po udjelu materijala, 2022 (Podijeljeno prema težini)

Organski otpad u općini dolazi iz kuhinja i kantina, održavanja vrtova i parkova, tržnica te biorazgradivi otpad namijenjen kućnom kompostiranju. Kućno kompostiranje praksa je koju slijedi nekoliko desetaka korisnika od 2020. godine. Zahvaljujući općinskom statutu moguće je imati odbitak od 20 € po osobi za najviše 60 € po obitelji.

Ukupno za kućno kompostiranje:

- 2020: 8219 kg
- 2021: 14160 kg
- 2022: 14000 kg
- 2023. (prvih 6 mjeseci): 7080 kg

Podaci o kućnom kompostiranju izračunati su od korisnika koji su službeno prijavljeni u program, ukupno 63 kućanstva. Izračun se temelji na procjeni kolika je standardna organska proizvodnja za lokalno kućanstvo. Zatim se vrši obračun materijala koji nije dopremljen u kompostanu na temelju broja kućanstava koja sudjeluju u programu.

Vrtni otpad prikuplja se odvojeno od ostatka organskog otpada od 2020. godine, pri čemu je 2021. godine prikupljeno 28 tona, a tijekom prvih 6 mjeseci 2023. godine 11 tona.

Silka 2: Komunalni sabirni centar

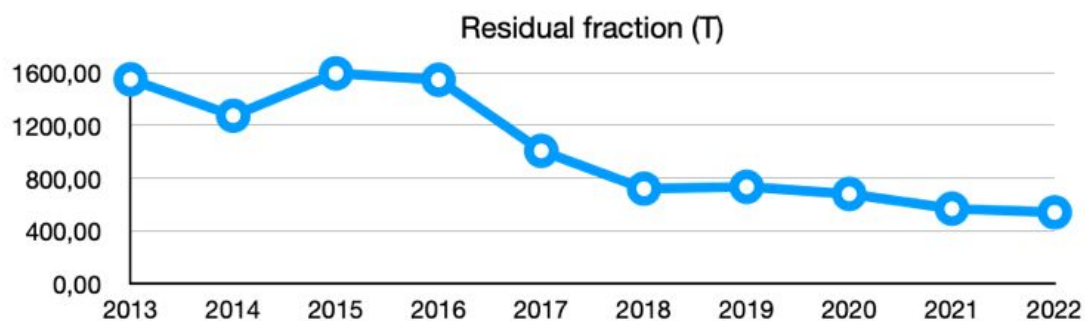
Razvoj centra za kompostiranje je u završnoj fazi i sada se čekaju javna sredstva za njegovu realizaciju. Razvijeni model je za postrojenje za aerobnu obradu, sposobno obraditi 36000 tona organskog otpada za proizvodnju komposta visoke kvalitete. Općina također traži dodatna sredstva za dodavanje anaerobne funkcije postrojenju, koja bi, ako bi se dodala, povećala ukupni kapacitet na 90.000 tona i mogla proizvoditi bioplin iz tretmana organskih tvari. U kompostani će biti zaposleno oko 10 ljudi, dok bi još 10-12 ljudi radilo u postrojenju za anaerobnu digestiju.

Preostali otpad

Sustav koji koristi Calatafimi Segesta pokazao se posljednjih godina kao pionirski primjer postavljanja pravih temelja za smanjenje stvaranja otpada. Odbijanjem dodatnih kapaciteta za spaljivanje, općina se uspjela usredotočiti na pružanje podrške građanima da ispravno razvrstavaju i recikliraju svoj otpad.

To je dovelo do dramatično impresivnog smanjenja proizvodnje preostalog otpada, za više od 1000 tona godišnje od 2013., otprilike dvije trećine manje.

Godina	Ukupno stvoreni preostali otpad (t)	Po glavi stanovnika (kg/stanovniku)
2013	1549,54	226
2014	1273,71	187
2015	1595,26	234
2016	1546,08	230
2017	1007,87	152
2018	720,53	110
2019	734,76	113
2020	680,64	106
2021	565,34	90
2022	541,06	88

Lokalni podaci ukazuju na značajan porast odvojenog prikupljanja tekstilnog otpada, sa 1,4 tone u 2020. godini na 21,55 tona u 2021. godini, što je postotno povećanje od 1439,64%. Iako je pohvalno prikupljati više tekstila, i dalje ostaje problem da se većina tekstila ne može reciklirati. Općina je napomenula da će biti potrebne neke posebne radnje za pravilno gospodarenje ovom vrstom otpada, kao što su

poboljšanje programa ponovne upotrebe ili uključivanje dobrotvornih organizacija. S novim stvaranjem Centra za ponovnu uporabu (započetog u srpnju 2023.) specijaliziranog za tekstil, vjeruje se da može doći do značajnog poboljšanja u ponovnoj uporabi tekstila.

Troškovi sustava

Ukupni troškovi općine za sustav prikupljanja otpada za 2022. godinu iznose 1.421.767 € prema PEF-u (Ekonomski i financijski plan) 2022. – 2025. Izračun TARI-ja (poreza na otpad) temelji se na nekoliko čimbenika, kao što je kvadratura nekretnine, broj članova kućanstva, korištenu uslugu odvoza otpada i druge varijable koje definira općina. Na primjer, prosječna obitelj od 3 osobe s kućanstvom od 100 m². plaća otprilike 400,00 € godišnje. Za usporedbu s drugim sicilijanskim općinama za istu veličinu obitelji i kućanstava:

- Messina (236 tisuća stanovnika): 476 €
- Catania (313 tisuća stanovnika): 475 €
- Siracusa (122k stanovništva): 472 €
- Agrigento (59 tisuća stanovnika) : 471 €
- Trapani (68 tisuća stanovnika): 457 €

Trenutačno porezni sustav ne podržava pristup općine plati koliko bacaš. Zbog zatvaranja lokalnog odlagališta, koje je pogodilo cijelu Siciliju, porez na otpad koji se šalje na odlagalište na otoku porastao je s 220 € na oko 290 € trenutačno po toni. Ipak, unatoč tome, zbog visokih performansi sustava u općini, Calatafimi Segesta nije morala platiti povećanje poreza na otpad (TARI).

Općina je to uspjela izbjeći upravo jer smo je sveli na samo dva mjesečna odvoza zaostalog otpada. U suprotnom bismo morali intervenirati, kao što se dogodilo u susjednim općinama koje su bile prisiljene revidirati poslovanje za tekuću godinu. Uspjeli smo doći s oko 70% godišnje na sadašnju stopu od 85% odvojenog prikupljanja komunalnog otpada. Budući da općina premašuje 65%, oni će u potpunosti ispunjavati uvjete za naknadu u kategoriji povlastica i dobiti ekonomski povrat od regionalnih vlasti za povećane naknade za odlaganje otpada.

Dodatne inicijative unutar općinske zero waste strategije

CCR - Komunalni sabirni centar

Krajem 2023. otvorit će se nova općinska lokacija za prikupljanje materijala koji se mogu ponovno upotrijebiti i reciklirati, izgrađena zahvaljujući financiranju Nacionalnog ministarstva okoliša. U CCR-u se otpad može zbrinjavati i razvrstavati prema širem rasponu različitih vrsta i to još točnije. CCR će moći koristiti svi građani, kako oni koji žive izvan gradske jezgre, tako i oni u njoj.

Bez predbilježbe će se moći odložiti razne vrste otpada, uključujući glomazni otpad i velike elektroničke predmete. Općina vjeruje da će centar, kada počne s radom, pomoći zajednici da postigne odvojenu stopu prikupljanja od blizu ili iznad 90%.

Slika 3: Komunalni sabirni centar

Kuća vode

Tijekom godina, općina je poduzela korake kako bi spriječila da materijali postanu otpad ili da se recikliraju. Osnivanjem 'Kuće vode' (automat za vodu) željela se poslati poruka o važnosti vode kao bogatstva za sve, o pitanjima održivosti okoliša i opće dobrobiti. Ušteda u potrošnji plastičnih boca ne predstavlja samo dobrobit za okoliš nego i opipljive uštede za javnu upravu u smislu smanjenih troškova zbrinjavanja plastičnog otpada.

Slika 4: Kuća vode

Stroj koji jede plastiku

Zahvaljujući pobjedi na natječaju talijanskog Ministarstva za ekološku tranziciju, postavljen je 'Plastic Eating Machine', eko sakupljač i kompaktor za recikliranje PET boca, koji se nalazi u susjednom prostoru Centra za ponovnu upotrebu. Građani mogu prijaviti i predati PET boce putem QR koda. Stroj radi sa sustavom bodovanja koji se trenutno definira. Ideja je da se kroz ovaj sustav bodovanja uključe poduzetnici koji dopuštaju kupnju robe.

Slika 5: Stroj koji jede plastiku

Zero waste i socijalna kohezija

Općina već niz godina promiče suradnju građana i općine. Glavni cilj je promicanje lokalnog gospodarskog i društvenog razvoja, pomažući okupljanje zajednice i povećanje društvene kohezije. Na primjer, okupljanja građana se redovito organiziraju s operaterima iz CeSVoP (Volonterski servisni centar Sicilije).

Suradnja između građana i uprave u središtu je politika općine Calatafimi Segesta za poboljšanje zajedničkih dobara i predstavlja jedinstvenu priliku za promicanje lokalnog razvoja i zajedničkog blagostanja.

Na primjer, 2021. godine općina je raspisala natječaj za kupnju 58 kuća po simboličnoj cijeni od 1 €.

Cilj je bio uhvatiti se u koštac s fenomenom depopulacije - vraćanjem sposobnosti ljudima da ponovno žive u povijesnoj jezgri općine, ponovnim razvojem područja sa stajališta urbanističkog planiranja i poticanjem više institucija prilagođenih turistima (npr. hotela, trgovina, zanatske radionice) ponovno otvoriti u središtu grada.

Za Calatafimi Segestu, postati grad bez otpada je više od pukog smanjenja otpada. Pruža priliku za suradnju sa zajednicom i poboljšanje života lokalnog stanovništva i gostiju koji dolaze u posjet svake godine.

Silka 6: Training

Centar za ponovnu upotrebu i eko-otok za odjeću i mali WEEE

Izgradnja i operacionalizacija novog lokalnog centra za ponovnu upotrebu' provedena je u okviru projekta "RE-NÉ - Re-lancer une Nouvelle Économie" koji financira Europska unija u okviru programa međunarodne suradnje Italija-Tunis. Jedan od ciljeva projekta je poboljšati gospodarenje otpadom na institucionalnoj razini, uz uspostavu točaka za ponovnu upotrebu i recikliranje te stvoriti međunarodnu platformu za razmjenu informacija i stručnosti u sektoru otpada.

Dvogodišnji projekt, koji će završiti 15. prosinca 2023., uključuje tri sicilijanske općine (Balestrate, otok Favignana, Calatafimi Segesta), s Institutom IRIB-CNR i dvije tuniške općine (Maamoura i Zarat) i UTSS - Tunisku društvenu solidarnost Unija.

Općina Calatafimi Segesta, među aktivnostima predviđenim projektom, izgradila je Centar za ponovnu upotrebu, površine 240 četvornih metara. Financiranjem iz projekta RE-NÉ omogućeno je ne samo renoviranje prostora već i kupnja potrebne opreme kako bi centar bio u funkciji.

Centar za ponovnu uporabu trenutno vodi lokalna zadruga volontera koja je osnovana u kolovozu 2023. Za sada je u početnoj fazi, s fokusom na prodaju kvalitetnih rabljenih predmeta i tokarenje primljene odjeće koja ne može prodavati u postojećem obliku, u nove modele pakiranja ili stiliziranja.

Slika 7: Centar za ponovnu upotrebu

Na prostoru uz Centar za ponovnu uporabu postavljen je eko-otok za prikupljanje rabljene odjeće, sitnog WEEE, sitnih igračaka i drugih predmeta pogodnih za ponovnu uporabu, tako da će korisnici moći predati predmete odgovarajućih karakteristika ponovno upotrijebiti (samo mali elektronički predmeti) ili samostalno reciklirati.

Općina je putem javnog natječaja pronašla pravo osoblje koje će provesti obuku za otprilike 20 ljudi o važnosti ponovne uporabe. Na kraju obuke, petero ljudi stvorilo je zadrugu pod nazivom "Fa-Ma.P" kojoj je određena odgovornost za rad i upravljanje centrom za ponovnu upotrebu na dnevnoj bazi. U nadolazećim mjesecima razvija se i daljnja stranica za e-trgovinu za online prodaju proizvoda izrađenih od tekstilnog otpada i odbačene odjeće.

Zadruga službeno radi od 17. srpnja, a do danas je razvrstano i pripremljeno za ponovnu upotrebu oko 40 tona tekstilnog otpada. Čak i kada je centar zatvoren, ljudi mogu ostaviti svoju odjeću i tekstil u posebnim spremnicima izvan centra. Zahvaljujući elektroničkom čipu ljudi mogu koristiti svoju karticu zdravstvenog osiguranja za otvaranje automatskih vrata i polaganje odjeće. Tim volontera zatim razvrstava te odjevne predmete u kvalitetu prvog i drugog izbora, utvrđujući koje se tkanine mogu regenerirati i od njih napraviti novi proizvodi. Tim također donira odjeću za višekratnu upotrebu ljudima u potrebi na lokalnoj razini.

Silka 8: Eko-otok

Intervju s gđom Marijom Pascale, Predsjednik zadruga Fa-Ma.P

Kako je nastala zadruga Fa-Ma.P?

Zadrugu je formiralo petero ljudi koji su se upoznali tijekom tečaja obuke koji je organizirala općina u pripremi otvaranja centra za ponovnu upotrebu. Mi smo vrlo različiti ljudi, ali sa zajedničkim interesima. Svatko od nas ima različite poslove i dolazi iz različitih sredina. Trenutačno smo volonteri i napravili smo investiciju da postanemo samofinancirajuća tvrtka. Svatko od nas ima primarnu radnu aktivnost izvan ovog volontiranja, ali radimo na tome da Centar za ponovnu upotrebu postane naša punopravna djelatnost. Naša ideja je osigurati posao. Ja se brinem za administrativni dio, ali postoje različite osobe, umjetnik Luigi Senia koji je zadužen za dizajn modela odjeće i izradu umjetničkih predmeta od tekstilnog otpada; tu je Caterina Bruccoleri koja je stručnjakinja za vez. Tu su i dvije krojačice, sestre Angela i Paola Gucciardi koje obrađuju tkanine.

Kakav je utjecaj Centra za ponovnu upotrebu među građanima?

Građani su nas u početku gledali s nekim nepovjerenjem, jer smo bili novost za grad. Naravno, treba se naviknuti na novu stvarnost da se odjeća i tekstil mogu ponovno koristiti. 2025. bit će obvezno i sortiranje tekstila, pa Centar za ponovnu upotrebu već na neki način navikava građane na to. Jako smo entuzijastični i imamo puno nade. Mislim da je to nešto veliko što je nastalo; to je prvi centar takve vrste na Siciliji. Postoji veliki potencijal za rast i otvaranje novih radnih mjesta.

Jesu li proizvodi koje stvarate za prodaju?

Da, polako prodajemo stvari koje stvaramo; imamo prvorazredne artikle na online tržištu zahvaljujući platformi stvorenoj sredstvima projekta RE-NÉ, ali prodajemo i na lokalnom tržištu. Imamo prostor radionice koji koristimo za izlaganje i prodaju.

Ljudi počinju dolaziti, gledati i kupovati. Ono što nam je važno je kroz proizvod koji stvaramo prenijeti osjećaj oporavka. Poruka je da ne treba ništa bacati nego oporaviti i oživjeti npr. komad odjeće koji možda ne pristaje jednoj osobi, ali odgovara drugoj.

Projekti u bliskoj budućnosti?

Želimo organizirati sastanke kako bismo škole upoznali s obnavljanjem i ponovnom uporabom. Već smo stupili u kontakt i rado objavljujemo naš kružni modni projekt, naravno.

Slika 9-10-11: Centar za ponovnu upotrebu

Intervju s gradonačelnikom Calatafimi Segeste, g. Francescom Gruppusom

“Calatafimi Segesta je 2011. godine, zahvaljujući usluzi od vrata do vrata, već dosegla 65 posto odvojenog prikupljanja otpada. Pridržavajući se Zero Waste strategije bili smo prva općina u pokrajini Trapani i treća na cijeloj Siciliji, nakon općina Marineo i Collesano (pokrajina Palermo). Do danas su ostvareni svi planirani ciljevi: gotovo 90% odvojeno prikupljanje otpada od vrata do vrata, centar za kompostiranje i centar za ponovnu uporabu zahvaljujući projektu „RE-NÉ“.

Sve dobre prakse su implementirane i odlučno smo u tome uspjeli. Motivacije su zbog velike želje da zaštitimo svoj teritorij. Osjećao sam da model zero waste može povezati više aspekata ekološke i ekonomske održivosti. Ne radi se samo o pokretanju dobrog gospodarenja otpadom i postizanju visokih postotaka. Zero waste je široka akcija, a koristi su na više razina: u poljoprivredi s kompostom, u uporabi materijala vezanih uz cijeli aspekt nestašice sirovina, u mogućnosti otvaranja novih radnih mjesta s centrom za ponovnu uporabu i u neodlaganju još uvijek iskoristivih resursa.

Godine 2011. kontaktirala me tadašnja udruga Rifiuti Zero Trapani, dok sam bio vijećnik za zaštitu okoliša i jako sam se zainteresirao za projekt. Kasnije sam otišao posjetiti dobre prakse uspostavljene u Capannoriju. Posjetio sam Zero Waste Research Center, Centar za ponovnu upotrebu “Daccapo”. Također sam prisustvovao mnogim edukativnim konferencijama koje je organizirao Zero Waste Italy. Naše odobrenje strategije zero waste od strane gradskog vijeća 2011. bilo je jednoglasno.

Kad god je uprava napravila izbore, čak i one vrlo zahtjevne, građani su pozitivno reagirali i od samog početka uključivali se u različite inicijative dobre prakse poput 'Kuće vode', stroja koji jede plastiku i nedavno centra za ponovnu upotrebu.“

SASTOJCI ZA USPIJEH

Čini se da ključevi uspjeha Calatafimi Segeste uključuju:

Uključivanje građana :

Entuzijazam građana i njihova svijest o problemu otpada bili su ključni u postizanju visokih stopa prikupljanja otpada. Aktivno sudjelovanje zajednice ključno je za uspjeh svakog programa gospodarenja otpadom.

Suradnja među dionicima :

Suradnja između općinskih vlasti, poduzeća za prikupljanje otpada i lokalne zajednice bila je ključna za uspjeh. Ova suradnja stvorila je okruženje u kojem svi zajedno rade na rješavanju izazova gospodarenja otpadom.

Snžno vodstvo :

Gradonačelnikova predanost i njegovo prethodno iskustvo kao vijećnika za okoliš odigrali su ključnu ulogu u usmjeravanju općine prema održivijem gospodarenju otpadom.

Europski i međunarodni projekti :

Sudjelovanje u europskim projektima poput prekograničnog projekta Italija-Tunis pod nazivom „RE-NÉ“ doprinijelo je otvorenosti općine za nove ideje i pristupe u gospodarenju otpadom. Ove vrste inicijativa mogu dovesti do razmjene znanja i iskustava od koje će imati koristi svi uključeni partneri.

Slika 12-13: Proslava partnerstva Italija-Tunis

ZAKLJUČCI

Za općinu Calatafimi Segesta i njezine građane, naravno, vrlo je ohrabrujuće vidjeti da su napori da se poboljša gospodarenje otpadom u proteklom desetljeću potkrijepljeni čvrstim podacima koji pokazuju da ti napori imaju pozitivan učinak. To se jasno može vidjeti u desetljeću otkako je općina preuzela svoju obvezu grada bez otpada. U tom vremenskom razdoblju udvostručili su količinu materijala odvojeno prikupljenih za recikliranje i ponovnu upotrebu, dok su također smanjili količinu preostalog otpada za dvije trećine.

Priča o Calatafimi Segesti je jedna od najprije postavljanja pravih temelja za smanjenje otpada, a zatim zadržavanja te energije i entuzijazma kako bi se zatim pozabavili još sustavnim problemima. Na primjer, otvaranje centra za ponovnu uporabu izvrstan je primjer kako riješiti problem ključnog toka otpada, ali na društveno uključiv način.

Ova inicijativa ne samo da pomaže u smanjenju tekstilnog otpada, već i stvara zajednicu ljudi koji su informirani i svjesni potrebe za kupnjom i održivim djelovanjem, u svim dobnim skupinama. Nadalje, općina nije samo nastojala **provesti politike koje se bave stvaranjem otpada**, već su to učinili na način koji nastoji **okupiti zajednicu**, kroz pružanje novih vještina i prilika za zapošljavanje unutar lokalnog gospodarstva.

Pristup Calatafimi Segesta odražava veliku promjenu u načinu na koji bismo se trebali nositi s današnjim problemima okoliša. Ne smije se raditi samo o gospodarenju otpadom, već se također usredotočiti na **stvaranje pravih alata i podrške zajednicama da same promiču promjene**. To je jasan primjer kako širok raspon lokalnih aktera može raditi zajedno na rješavanju ekoloških izazova i stvaranju održivije budućnosti.

REFERENCE

- ISPRA, (Vrhovni institut za zaštitu okoliša i istraživanje)
- Catasto Nazionale dei Rifiuti (Državni katastar otpada)
- IRIB CNR, Palermo (Institut za biomedicinska istraživanja i inovacije)
- SRR Trapani Nord, g. Enzo Novara (Društvo za regulaciju usluga gospodarenja otpadom)
- Gradonačelnik općine Calatafimi Segesta, g. Francesco Gruppuso
- Vijećnik za okoliš općine Calatafimi Segesta, g. Massimo Fundarò
- Upravitelj Sektora V za područje i okoliš općine Calatafimi Segesta, g. Francesco Scandariato

AUTOR:

Patrizia Lo Sciuto, Zero Waste Italija
Dopredsjednik

RECENZENTI:

Jack McQuibban, Zero Waste Europe
Voditelj implementacije Zero Waste modela

Giulia Lodi, Zero Waste Europe
Službenik za komunikacije i mreže

Za više informacija posjetite: zerowastecities.eu

Slike: Općina Calatafimi Segesta i Patrizia Lo Sciuto

Zero Waste Italy osnovan je u svibnju 2009. godine. Primarni zadatak mu je povezati talijanske Zero Waste inicijative s europskim i globalnim mrežama. Djeluje na komplementaran i nekonkurentan način s talijanskom Zero Waste mrežom, uglavnom razvijanjem primjene 10 koraka prema cilju od nula otpada kako je definirano Međunarodnom napuljskom poveljom Zero Waste International Alliance.

Zero Waste Europe europska je mreža zajednica, lokalnih grupa, stručnjaka i pokretača promjena koji rade na uklanjanju otpada u našem društvu. Osnažujemo zajednice da redizajniraju svoj odnos s resursima i da usvoje pametnije životne stilove i održive obrasce potrošnje u skladu s kružnim gospodarstvom.

Zero Waste Europe zahvaljuje na financijskoj pomoći Europske unije. Isključivu odgovornost za sadržaj materijala snosi Zero Waste Europe. Materijal ne odražava nužno mišljenje gore spomenutog financijera. Financijer se ne može smatrati odgovornim za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u ovom materijalu.

